

אושפיזין

רעיון האירוח בסוכה הוא רעיון מרכזי במסורת היהודית, כאשר עצם היציאה מהבתים המסוגרים אל הסוכות שבחצרות – מקרבת בין השכנים, ובמידה רבה קוראת להם להיפגש אלו עם אלו. נוסף על האירוח של בני משפחה, חברים וקהילה, התפתח במרוצת הדורות הרעיון של "אושפיזין"- אירוח, כביכול, של שבע דמויות מהמקרא: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן הכהן, יוסף ודוד המלך. כאשר כביכול, בכל יום מימי החג בהם יושבים בסוכה, אורח אחר מגיע להתארח בסוכה. במרוצת הדורות אל שבעת הדמויות הללו, בחרו אנשים ונשים שונים להוסיף גם דמויות מופת נוספות, מהעבר או ההווה, כאושפיזין.

• *אדום אדום אדום כמ דיוקא בג הסוכות האירוח הפך להיות מרכזי כה מרכזי?*



סדרה זמנת אושפיזין מסורתית: 1890

הידעתם?

אושפיזין – היא מילה בארמית שפירושה להתארח (מכאן נגזרה גם המילה שאנו משתמשים בה בעברית יומיומית: אישפוז).



בהג סוכות פותח נשיא המדינה את ביתו בפני מבקרים ומזמין אותם להתארח בסוכתו. סוכת הנשיא 2012: Julio Carrasco מתוך אתר פיקיוויקי



שמעו סיפור:



פסל דוד המלך, אחד מן הפסלים המעטרים את הכנסייה "סנטה מריה מג'ורה" שברומא

בא הושענא רבה, יום האושפיזין של דוד המלך... כששבנו מן התפילה ונכנסנו לסוכה, פתח אבא את סדר האושפיזין... והנה נכנס פתאום אורח עני אל הסוכה וישב על הכסא הריק, שהיה מוכן לאושפיזין. לראשו הקרח היה חבוש כובע, אף מעיל המשי שלו היה כולו קרע על קרע, אבל צווארון כותנתו הפרומה הבהיק בלובנו, כזקן הכסף שלו, שהעטיר את פניו בכתר מלכים... בעיני ריצדו ניצוצי אש – כאילו הוכיתי בסנוורים ובראשי השתוללו רעיונות משונים: האמנם זכינו, שאושפיז היום יפקוד את נוונו?... שתקתי, ולא לחשתי כל שאלה באוזנו של אבא, אבל מתוך הבעת פניו האמנתי כי גם הוא שומר עתה בלבו סוד כמוס כמוני. פתאום הוכתי בתמהון, ברק גדול הבהב מתוך עיניו של האורח העני ועיני "נפקחו": במקום הכובע הקרוע והמרופט ראיתי כתר זהב משובץ באלפי אבנים טובות עוטר את ראשו והוא לבוש ארגמן ויושב על כסא מלכות... ידו של אבא שטפחה על שכמי, עוררתני מתנומת... (מתוך סיפורו של משה אונגרפלד: "סוכתו של אבא")

- האם גם אתם יודעים כעת שאתם נכנסים אל סוכתו של אבא?
- האם אתם יודעים כיצד להשתתף בסיפורי אבא?

חידות ומשימות:

בעשרות השנים האחרונות הוצעו הצעות שונות ליצירה של שבע אושפיזין נוספים. כך לדוגמה האמנית עיניה קשת בחרה בשבע נשים מהמסורת מהמקרא כמקבילה לדמויות הגברים של האושפיזין:



באדיבות היוצרת: עיניה קשת

וכן הוצע הרעיון של דמויות (נשים או גברים) בולטות בהיסטוריה היהודית לדורותיה, כפי שעולה למשל מהאיור של שי צ'רקה:

- אלו דמויות באיור של שי צ'רקה אגם מזהים?
- האם הייתם רוצים להזמין את אגם הדמויות האלו?
- כאושפיזין? האם יש דמויות אחרות שהייתם רוצים לארגן?

שרים ביחד:

שירה של נעמי שמר - "האורח":

https://www.youtube.com/watch?v=9FiASbUds_Y



באדיבות היוצרת: שי צ'רקה

בצחוק!

מה עושה קמצן כשבאים אורחים?
שם שטיח, כדי שאם יפלו מטבעות כסף – לא
ישמעו...!